

Vår referanse
26/889
Deres referanse

15.05.2026

Vedtak om overtredelsesgebyr

Det vises til Finanstilsynets varsel om overtredelsesgebyr av 22. april 2026 for forsinket rapportering av meldepliktig handel i forbindelse med ditt salg av 3 926 egenkapitalbevis i SpareBank 1 Østlandet (SPOL) med et totalt handelbeløp på 771.459 kroner. Videre vises det til ditt svarbrev av 28. april 2026, samt øvrig korrespondanse i saken.

Finanstilsynet har vurdert forholdet og konkludert med at det foreligger overtredelse av reglene om meldeplikt etter markedsmissbruksforordningen.¹ (MAR) artikkel 19 nr. 1 jf. verdipapirhandelloven (vphl.) § 3-1.

Finanstilsynet har besluttet å ilegge deg et overtredelsesgebyr på 80.000 kroner, jf. vphl. § 21-1 jf. § 21-9.

1 Rettslig grunnlag

Primærinnsidere skal gi melding til utsteder og til vedkommende myndighet (Finanstilsynet) om enhver transaksjon utført for deres egen regning i aksjer eller gjeldsinstrumenter utstedt av den aktuelle utstederen, jf. MAR artikkel 19 nr. 1.

MAR artikkel 3 nr. 25 definerer primærinnsider² som en person hos en utsteder som er:

- medlem av foretakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan,
- en ledende medarbeider som ikke er medlem av organene nevnt i bokstav a), som har jevnlig tilgang til innsideinformasjon som direkte eller indirekte vedrører dette foretaket, og som har fullmakt til å treffe beslutninger på ledelsesnivå som påvirker foretakets fremtidige utvikling og forretningsstrategi.

En slik melding skal gis umiddelbart og senest innen tre virkedager etter datoen for transaksjonen, jf. MAR artikkel 19 nr. 1 annet ledd. Det fremgår av forarbeidene til MAR i Prop. 96 LS (2018-2019) punkt 6.10.1.5 at "(...) utgangspunktet tas i at fristen etter forordningen er umiddelbart, og at fristen på tre virkedager er å anse som en absolutt frist uavhengig av særlige omstendigheter".

¹ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014 av 16. april 2014 om markedsmissbruk

² MAR bruker begrepet "personer med ledelsesansvar". Ettersom begrepet "primærinnsidere" er innarbeidet i det norske verdipapirmarkedet, brukes dette begrepet i brevet.

Meldeplikten inntreer når det totale transaksjonsbeløpet utgjør 5 000 euro per kalenderår, jf. MAR artikkel 19 nr. 8.

Overtredelse av MAR artikkel 19 kan medføre overtredelsesgebyr, jf. vphl. § 21-1. For fysiske personer er skyldkravet for illeggelse av overtredelsesgebyr forsett eller uaktsomhet, jf. vphl. § 21-9.

Etter vphl. § 21-14 kan Finanstilsynet ved avgjørelsen av om overtredelsesgebyr skal ilegges og ved utmåling ta hensyn til blant annet overtredelsens grovhet og varighet, om det foreligger gjentatte overtredelser, og graden av skyld.

2 Sakens bakgrunn

Det fremgår av børsmelding fra SPOL at du solgte 3 926 egenkapitalbevis i SPOL 18. desember 2025. Totalt utgjorde handelsbeløpet 771.459 kroner.

Du er i Oslo Børs' register over primærinnsidere oppført som varamedlem til styret i SPOL. Finanstilsynets vurdering er at du er medlem av foretakets "administrasjons- ledelses- eller kontrollorgan" som nevnt i MAR artikkel 3 nr. 25 bokstav a).

Handelen ble først meldt til Finanstilsynet og markedet 7. januar 2026.

3 Den meldepliktiges anførsler

Du har opplyst at du har vært personlig vara for ansatterepresentant i SPOL siden 2022, men at du aldri har deltatt på et styremøte.

Du viser videre til at du har deltatt i bankens spareprogram for ansatte og på den måten kjøpt egenkapitalbevis. Du er ikke involvert i aksjemarkedet på annen måte enn gjennom nevnte spareprogram, og din kunnskap om dette dermed er ganske begrenset.

Du har anført at du ikke var klar over meldeplikten som du er pålagt i henhold til bestemmelsen i MAR. Du ble kontaktet av konserncontroller i SPOL 7. januar 2026, som gjorde deg oppmerksom på meldeplikten. Melding ble sendt samme dag.

Finanstilsynet tok kontakt med SPOL for å avklare hvorvidt banken hadde sendt skriftlig underretning til deg om dine forpliktelser relatert til meldeplikten. SPOL svarte i brev av 12. mars at de hadde opplyst om meldeplikt i e-post av 30. mars 2022, som ble bekreftet av deg 30. mars 2022. Videre ble det sendt informasjon om meldeplikten på nytt 16. oktober 2024 i forbindelse med fusjonen mellom SPOL og Toten Sparebank. Videre viste SPOL til rutine om primærinnsideres handel i bankens egenkapitalbevis, som ligger tilgjengelig for styrets medlemmer og varamedlemmer i styreportalen, og til selskapets styreinstruks punkt 7.

Til dette anfører du at det er riktig at informasjon om meldeplikt ble gitt 30. mars 2022. Når det gjelder informasjonen som ble sendt 16. oktober 2024 i forbindelse med fusjonen mellom SPOL og Toten Sparebank, viser du til at denne primært var rettet mot de som eide TOTG-bevis. Når det gjelder SPOLs rutine om primærinnsidere og bankens styreinstruks anfører du at du ikke har mottatt informasjon om dette.

Videre viser du til at du i forbindelse med salget av egenkapitalbevisene i SPOL tok kontakt med [redacted] i banken. Du betraktet vedkommende som bankens ressursperson for spareavtalen i SPOL og for primærinnsider. Du fikk i denne forbindelse ikke noen tips om at du måtte melde salget. Til slutt viser du til at handelen din ikke hadde noen innvirkning på markedet eller kursen i SPOL.

4 Finanstilsynets vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges og av gebyrets størrelse

Finanstilsynet legger til grunn at du var primærinnsider i SPOL på tidspunktet for transaksjonen. Transaksjonen 18. desember 2025 overstiger beløpsterskelen på 5000 euro per kalenderår, jf. MAR artikkel 19 nr. 8. Transaksjonen anses derfor som meldepliktig i sin helhet.

Finanstilsynet finner at handelen av 3 926 egenkapitalbevis ikke ble meldt til Finanstilsynet og utsteder umiddelbart etter at transaksjonen var gjennomført 18. desember 2025.

Finanstilsynets vurdering er at MAR artikkel 19, jf. vphl. § 3-1 er overtrådt, og at de objektive vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr er oppfylt.

Du har opplyst at du ikke kjente til reglene om primærinnsiders meldeplikt. Finanstilsynet viser til at det må forventes at primærinnsidere har kjennskap til og innretter seg etter regelverket. I dette tilfellet er du, hvert fall ved én anledning, blitt skriftlig informert om dette fra SPOL.

Finanstilsynets vurdering er at de subjektive vilkårene for overtredelsesgebyr er oppfylt.

Ved vurderingen av om det skal ilegges overtredelsesgebyr, har Finanstilsynet foretatt en helhetlig vurdering av forholdene i denne konkrete saken.

Hovedhensynet bak reglene om meldeplikt er å bidra til åpenhet og tillit i verdipapirmarkedet rundt handler utført av personer sentralt plassert i utstederforetaket og deres nærstående. Markedet bør få tilgang til informasjon om slike transaksjoner så snart som mulig. Slik informasjon er også viktig for å kunne forebygge og avdekke markedsmisbruk.

Ved vurderingen av om gebyr skal ilegges i denne saken, legger Finanstilsynet vekt på at primærinnsidere forventes å ha kjennskap til og å ha innrettet seg etter det regelverket som gjelder for de transaksjoner som primærinnsider utfører. I tillegg har du skriftlig blitt informert om dine plikter som primærinnsider.

Finanstilsynet har derfor besluttet å ilegge overtredelsesgebyr for bruddet.

I tråd med vphl. § 21-14 kan Finanstilsynet ved utmålingen av overtredelsesgebyr blant annet legge vekt på overtredelsens omfang og virkninger, om det foreligger gjentatte overtredelser, og graden av utvist skyld.

I denne saken har Finanstilsynet særlig lagt vekt på handelsbeløpets størrelse og forsinkelsens varighet.

Utgangspunktet er at melding skal gis umiddelbart, og senest innen 3 dager etter transaksjonen er gjennomført. I den foranliggende saken ble melding gitt nesten 3 uker etter handelsdato. Markedets nytte av informasjonen er størst de første dagene etter at transaksjonen er gjennomført. Det er derfor lagt vekt på at markedets aktører har gått glipp av verdifull informasjon angående handler utført av deg som primærinnsider i SPOL. Videre anses handelsbeløpets størrelse på 771.459 kroner som betydelig.

Finanstilsynet har notert seg dine anførsler om at du har begrenset erfaring med aksjehandel, at du ikke har deltatt på styremøter i SPOL og at du ikke fikk noen tips om å melde salget fra det du oppfattet som bankens ressursperson for spareavtalen i SPOL og for primærinnsider. Disse forholdene er imidlertid ikke tillagt vesentlig vekt i formildende retning. Det vises til at du ble underrettet av SPOL om dine plikter som primærinnsider, og at det er du som primærinnsider – og ikke banken - som er ansvarlig for at dine forpliktelser knyttet til dette blir overholdt.

5 Vedtak om overtredelsesgebyr

På bakgrunn av de forhold som er omtalt ovenfor legger Finanstilsynet [REDACTED] et overtredelsesgebyr på 80.000 kroner for overtredelsen av MAR artikkel 19, jf. vphl. § 3-1.

Hjemmel for å ilegge overtredelsesgebyr er vphl. § 21-1 jf. § 21-9.

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter at vedtaket er mottatt. En eventuell klage sendes Finanstilsynet. Klageinstans er Finanstilsynsklagenemnda. Forvaltningsloven §§ 18 og 19, om partenes adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, gjelder.

Overtredelsesgebyrer innkreves av Skatteetaten ved Statens innkrevingsentral. I tilfeller der vedtaket ikke påklages vil Statens innkrevingsentral sende krav om betaling umiddelbart etter klagefristens utløp. I tilfeller der vedtaket påklages, sendes et eventuelt krav etter at klagen er avgjort av Finanstilsynsklagenemnda. Statens innkrevingsentralers frist for betaling er 3 uker etter at faktura er sendt.

Finanstilsynet gjør oppmerksom på at vedtaket om illeggelse av overtredelsesgebyr er offentlig og vil bli publisert på Finanstilsynets nettsider.

For Finanstilsynet

Marte Voie Opland
direktør for markedstilsyn

Thomas Borchgrevink
seksjonsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk.